

Handläggare
Nanna Spett
Telefon: 08-50828862**Till**
Miljö- och hälsoskyddsnämnden
2021-05-28, p. 11

Tillsynen av avfallsanläggningar och verksamhetsavfall år 2020

Redovisning av miljöförvaltningens rapport

Förvaltningens förslag till beslut

1. Godkänna rapport om tillsynen av avfallsanläggningar och verksamhetsavfall år 2020.

Anna Hadenius
FörvaltningschefGustaf Landahl
Avdelningschef

Bifogad rapport redovisar arbetet inom avfallsområdet år 2020. Området omfattar tillsyn av anläggningar som har som sin huvudsakliga sysselsättning att sortera, behandla, mellanlagra eller på annat sätt hantera avfall och farligt avfall. Området omfattar också tillsyn av annan avfallshantering t.ex. hantering av rivningsavfall, snö eller av farligt avfall inom ett geografiskt område, inrikes och gränsoverskridande transporter, producentansvar, nedskräpning och återvinning av avfall för anläggningsändamål. Området omfattar dock inte kommunalt avfall (tidigare hushållsavfall). Hälsoskyddsavdelningen ansvarar för tillsynen av hanteringen av kommunalt avfall.

Utöver tillsyn omfattar området också deltagande i arbetet med framtagande och uppföljning av planer inom staden, remissarbete och andra strategiska frågor. Även dagvattenfrågor hanteras till viss del inom avfallsområdet.

Viktiga aspekter vid tillsyn av avfallsföretagen

Förutom att kontrollera egenkontrollen hos företagen och efterlevnaden av villkor i meddelade tillstånd kontrollerar miljöförvaltningen bland annat:

- i vilka fraktioner avfallet sorteras och vart de olika fraktionerna skickas samt hanteringen av transportdokument
- risken för förorening av dagvattnet och resultatet av provtagningar av dagvattnet

- förvaring av kemikalier och farligt avfall så att risken för utsläpp till dagvattenbrunnar minimeras
- vilka kemikalier som används och att företagen har kemikalieförteckningar
- arbetet med energi- och transportfrågor

Resultat

Tillsynen under 2020 har visat att läget hos de större aktörerna inom kommunen i stora drag är detsamma som det var 2019. Inget av de tillståndsprövade företagen bröt mot något av villkoren i sina tillstånd. De tillståndspliktiga avfallsföretagen hade kemikalieförteckningar, liksom de anmälningspliktiga som hanterar kemikalier.

Tillsynen av dagvattenhanteringen hos de företag som har verksamhet som riskerar att förorena dagvattnet har fortsatt och krav på förbättringar har ställts där så behövs.

Rivningstillsyn

Miljöförvaltningen har fortsatt med tillsynen av hanteringen av rivningsavfall.

Resultat

Utsortering för återbruk förekommer i få rivningsprojekt. Trots miljöförvaltningens uppmuntran om ett ökat återbruk hävdar verksamhetsutövarna att efterfrågan på begagnade byggprodukter på marknaden är liten eftersom kvaliteten inte kan säkerställas, att det råder brist på lagringsutrymmen och att tidspressen är stor vid rivningar. Det är än så länge mer lönsamt att hantera restprodukterna som avfall. Förvaltningen fortsätter dock att lyfta frågan i tillsynen.

Det är många gånger svårt att exakt följa att allt det som hittades vid inventeringen och som blir farligt avfall vid rivningen lämnats till en godkänd mottagare. Hur avfallet behandlas hos mottagaren, som oftast finns i en annan kommun och som inte omfattas av förvaltningens tillsyn, och hur avfallet slutligen destrueras eller återvinns kontrollerar inte miljöförvaltningen.

Strategiskt arbete

Under 2020 har vi deltagit i förvaltningens interna miljögrupp, i förvaltningens interna dagvattengrupp och i Bällstaågruppen. Vi har, i samråd med trafikkontoret, exploateringskontoret och stadsdelsförvaltningen, tagit fram ett förslag till projektplan för Västberga industriområde.

Vi har tagit fram en behovsutredning för ett resurseffektivt Stockholm och deltagit i de interna referensgrupperna i arbetet med handlingsplaner för en hållbar plastanvändning och för ett cirkulärt byggande i Stockholm. Vi har tillsammans med miljöanalysavdelningen initierat ett projekt för att utreda vilka krav vi inom rivningstillsynen ska ställa på hantering av PVC-avfall. Vi har också startat en samverkan med miljökontoren i Göteborg och Malmö och Byggföretagen om dispensgivning för sortering av rivningsavfall och andra frågor som gäller rivningar. Vi har även haft möte med exploateringskontoret och gett våra synpunkter på deras anbudsformulär för att förbättra upphandlingar av rivningstjänster i staden.

Kommande tillsynsbehov

Behovsutredningen för år 2021, som ligger till grund för tillsynsplanningen, tar beträffande resurseffektivitet bl.a. upp följande tillsynsbehov:

- Förebyggande tillsyn av att stadens egna aktörer, bostadsbolag m.fl. följer framtagna riktlinjer i sitt byggande.
- Utvecklat samarbete med stadsbyggnadskontoret i syfte att uppnå att resurseffektivitet hanteras tidigare i byggprocessen.
- Tillsyn av transportörer är ett stort och viktigt tillsynsområde, som behöver utvecklas till följd av nya regler.
- Nya krav på utökad sortering av bygg- och rivningsavfall bedöms öka behovet av tillsyn, inklusive dispensgivning.

Det pågår mycket inom avfallsområdet nationellt

Mer ordning och reda inom avfallsområdet

Avfallsskandalerna som uppdagats nationellt det senaste året har medfört att regeringen lämnat förslag på ändringar i lagstiftningen för en säkrare avfallshantering¹. Sannolikt kommer det sammantaget innebära ett ökat behov av nya tillsynsinsatser. Förslaget remitterades till staden. Nämnden avstyrkte förslagen i beslut den 31 mars 2021 (dnr 2021-2277) såvitt avser ändrade provningsnivåer för mekanisk bearbetning, sortering och lagring av avfall samt undantag från tillstånds- och anmälningsplikt för viss användning av maskiner för anläggningsändamål på grund av brister i underlaget. Nämnden tillstyrkte övriga delar av remissen med de synpunkter som framgår nedan.

Hantering av schaktmassor

Naturvårdsverket ska göra en översyn av dagens hantering av schaktmassor och föreslå hur regelverket och eventuella andra styrmedel kan justeras för att åstadkomma en mer ändamålsenlig hantering som bidrar till en cirkulär ekonomi. Naturvårdsverket ska redovisa uppdraget senast den 1 juni 2022.

Det är svårt att i Stockholm hitta lämpliga ytor för masshantering som inte är alltför långt bort men som ändå inte stör närboende. Det behövs också en systematik för att förena tillgång med efterfrågan. Miljöförvaltningen deltar i arbetet med att ta fram en regional plan för cirkulär och resurseffektiv hantering av massor. Projektets syftar bl.a. till att minska transporternas klimatpåverkan och att ta fram en modell för samverkan inom länet för att främja ökad återvinning. Utöver staden deltar Länsstyrelsen Stockholm, Region Stockholm, STORSTHLM och Trafikverket

MKB-direktivet ses över

Översynen av hur Sverige har implementerat direktivet om miljökonsekvensbeskrivningar kan leda till förändringar i förordning 1998:899 om miljöfarlig verksamhet och hälsoskydd och av hur anmälningar av avfallsverksamhet ska hanteras.

Slut

Bilagor

Bilaga 1 Rapport om tillsynen av avfallsanläggningar och verksamhetsavfall år 2020.